Lupa- ja valvontavirasto

Muistio
25.9.2026

Muistio, Lapin vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän kokous 25.9.2026 klo 12:00-15:00

Paikka: Etäkokous

Osallistujat:

Jäsenet/varajäsenet: Matti Välimäki (Suomen metsäkeskus), Pekka Nyman (Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri), Reijo Saari (Keski-Kemijoen kalatalousalue), Tommi Maasilta (Arktisen Lapin ympäristönsuojelu), Vesa Puuronen (Villilohi ry), Jukka Korpivuoma ja Jorma Kaaretkoski (Lokka-Porttipahta kalatalousalue), Marko Herranen (Metsähallitus Metsätalous oy), Puustinen Mika (Metsähallitus Luontopalvelut), Kari Kivelä (Ylikemin kalatalousalue), Kimmo Tuhkala (Ounasjoen kalatalousalue), Kinnunen Kaija (MTK-Lappi ry), Robin Katekeetta (Saamelaiskäräjät), Antti Jokelainen (Kemijoki Oy), Niina Karjalainen, Vili-Matti Kraatari, Heikki Laitala ja Tarmo Oikarinen (Lapin elinvoimakeskus), Nico Alioravainen (Luonnonvarakeskus), Johanna Holm (Boliden Kevitsa Mining oy), Panttila Hannu (Geologian tutkimuskeskus), Koskela Katriina (Ylitornion kunta), Pipsa Maikkula ja Teemu Alatalo (Tornion kaupunki), Peetu Pesonen ja Vuolli Oula (Kittilän kunta), Mika Simoska (Simon kunta), Kontiosalo Lassi (Lapin liitto), Eero Saarijärvi (Kemijärven kaupunki), Jenni Kukkonen (Metsä Group oy), Elias Teriö (Tornion-Muoniojoen ja rannikon kalatalousalue), Jyrki Kehus (Enontekiön kalatalousalue), Mika Nieminen (Agnico Eagle Finland Oy), Jari Pasanen ja Jukka Ylikörkkö (Lupa- ja valvontavirasto).

Asiantuntijat: Anne Lindholm, Annukka Puro-Tahvanainen ja Terhi Seppänen (Lupa- ja valvontavirasto).

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Jari Pasanen (Lupa- ja valvontavirasto) on yhteistyöryhmän puheenjohtaja.

Avauksen yhteydessä puheenjohtaja totesi, että kokouksessa käsitellään valmisteluvaiheen tietoja. Asialistaan ei esitetty kommentteja tai muutoksia. Lupa- ja valvontavirasto laatii kokousmuistion.

2. Vesienhoidon ajankohtaiset asiat

Vesien- ja merenhoidon sekä vesistötoimenpiteiden toteutuksen avustushaku on auki Elinvoimakeskuksissa 15.9.-30.10.2026. Rahoituksen hakemisesta Elinvoimakeskus järjestää infon 29.9.2026.

Puheenjohtaja esitteli vesien- ja merenhoidon aikataulua 2023–2028.

Ei keskustelua.

Lupa- ja valvontavirasto

Muistio
25.9.2026

1. Pinta- ja pohjavesien poikkeukset

Vesienhoidon tavoitteena on ollut saavuttaa vesien hyvä tila viimeistään 2027 mennessä. Mikäli tavoitetta ei saavuteta, tulee vesimuodostumalle asettaa poikkeava tavoite, jos kaikki lainsäädännön edellytykset täyttyvät. Vaihtoehtoina ovat määräajan pidentäminen luonnonolojen takia tai alennetut tilatavoitteet, jos tavoitteen saavuttaminen on mahdotonta tai suhteettoman kallista. Poikkeusta ei voida käyttää, jos edellytykset jäävät täyttymättä.

Esiteltiin poikkeusten asettamisen tilanne (25.9.2026) pintavesille Lapissa. Suurimmassa osassa hyvää huonommassa tilassa olevista vesimuodostumista poikkeuksen asettamisen edellytykset eivät täyty. Esimerkkikohteina Ivalon Akujoki (tilatavoitteen alentaminen) ja Perämeren rannikko (määräajan pidentäminen).

Pintavesien kemialliselle tilalle käytetään määräajan pidentämistä. Tämä koskee bromattuja difenyylieettereitä kaikissa vesimuodostumissa, elohopeaa 13 pintavesimuodostumassa ja yhtä nikkelin enimmäispitoisuuden ylitystä.

Vesienhoitoalueilla 5–7 (sekä VHA 4 Lapin osalta) sijaitsevat pohjavesialueet on arvioitu olevan hyvässä kemiallisessa ja määrällisessä tilassa. Pohjavesialueilla on tunnistettuja riskejä sekä todettu pistemäisiä ympäristölaatunormien ylityksiä, mutta yhdelläkään alueella pilaantuma ei käsitä merkittävää osaa muodostumasta. Pohjavesille ei ole tarpeen asettaa poikkeuksia.

Keskustelu

- Kommentti: Yli- ja Ala-Suolijärvelle ei voi myöntää poikkeamaa, jos Jumiskonjoen tilaa ei paranneta. Todettiin että poikkeamia on tarkasteltu vesimuodostumakohtaisesti ja Jumiskonjoella poikkeamisen edellytykset eivät täyty. Kartalla keltaisella on merkitty hyvää huonommassa tilassa olevat vesimuodostumat, joissa poikkeamisen edellytykset eivät täyty.

2. Vesien hoidon toimenpiteiden 2028–2033 suunnittelu, jatkoa 5.6. esitykseen

Tässä kokouksessa käsitellään pistekuormittajille kaudelle 2028–2033 suunniteltuja toimenpiteitä. Edellisessä kokouksessa on jo käyty läpi metsä- ja maataloudelle suunnitellut toimenpiteet.

a. Yhdyskunnat ja haja-asutus

Kemijoen vesienhoitoalueella keskeiset toimenpiteet ovat laitosten käyttö ja ylläpito sekä laitosten käytön ja ylläpidon tehostaminen (merkittävä paine). Riskienhallinta- ja varautumissuunnitelmat on tavoitteena päivittää kaikille ympäristöluvanvaraisille puhdistamoille. Ympäristönsuojelulain mukaisten lupien tarkastelu toimenpide koskee 5 vesimuodostumaa, joissa yhdyskuntien jätevedet ovat merkittävänä paineena.

Tornionjoen vesienhoitoalueella yli puolet Suomen puolella syntyvistä yhdyskuntien jätevesistä johdetaan Haaparannan puhdistamolle Ruotsiin. Keskeiset toimenpiteet ovat laitosten käyttö ja ylläpito sekä riskienhallinta- ja varautumissuunnitelman päivittäminen. Ympäristönsuojelulain mukaisten lupien tarkastelutoimenpidettä on esitetty kahdelle vesimuodostumalle (Röyttä sisä, Niesajoki), missä yhdyskuntien jätevedet ovat merkittävänä paineena.

Tenon-Näätämöjoen-Paatsjoen vesienhoitoalueella keskeiset toimenpiteet ovat laitosten käyttö ja ylläpito sekä riskienhallinta- ja varautumissuunnitelman päivittäminen kaikilla ympäristöluvanvaraisille puhdistamoilla.

Keskustelu:

- Kun jätevesipuhdistamojen riskejä arvioidaan, niin arvioidaanko säännöstelypatojen aiheuttamat riskit ja vaarallisuus tulvien ja vahingonvaarojen osalta? Säännöstely lisää tulvariskejä ja se tulee huomioida suunnittelussa. Vastaus: Jätevedenpuhdistamoiden riskinarvioinnissa huomioidaan tulvien vaikutus sekä myös säännöstely, mikäli säännöstelystä aiheutuu esim. viemäriverkostojen tulvimista. Säännöstelypatojen riskinarvioinnissa ja vahingonvaaraselvityksissä arvioidaan erikseen riskit ja vaikutukset säännöstelypatojen murtumisen osalta.

b. Teollisuus ja kaivostoiminta

Teollisuus ja kaivostoiminta on merkittävänä paineena yhteensä 13 vesimuodostumassa (Kemijoen vesienhoitoalueella 11 ja Tornionjoen vesienhoitoalueella 2 vesimuodostumaa). Keskeiset pintavesiä koskevat toimenpiteet ovat laitosten käyttö, ylläpito ja tehostaminen sekä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupien tarkastelu.

Teno-Näätämöjoen-Paatsjoen vesienhoitoalueella ohjauskeinona on ehkäistä kullanhuuhdonnan vesistövaikutuksia ohjauksen ja valvonnan keinoin. Toteutus ympäristönsuojelulain, vesilain sekä kaivoslain valvonnan keinoin. Tavoitetta edistetään myös ennakko-ohjauksella sekä hyvien käytäntöjen jalkauttamisella.

Keskustelu:

- Kommentti: kullan kaivuun kohdalla unohdetaan luontodirektiivi ja lintudirektiivi.
- Miten on huomioitu Ruotsin Nunasvaaraan suunniteltu grafiittikaivos? Vastaus: ei tässä vaiheessa vaikuta suunnitteluun.
- Huomioidaanko kaivosten raakaveden oton vaikutukset, esimerkiksi joessa jossa on pieni virtaama? Vastaus: pintavedenottoa säädellään ympäristö- ja vesilupien määräyksillä, ja se on paineena huomioitu luokittelussa.
- Tarkkaillaanko Saattoporan suljetun kaivoksen vaikutuksia Levijoessa. Vastaus: tieto löytyy laitoksen valvojalta. Täydennetty kokouksen jälkeen: Levijoesta on neljännen kauden luokittelujaksolta vesinäytetuloksia.
- Miten huomioidaan kaivoksen pintavalutuskenttien vaikutukset Seurujokeen? Vastaus: tarkkailutulosten perusteella, kaivoksen tarkkailuohjelma on kattava.

- Onko oletuksena että kaivoksen purkuputkesta tuleva vesi ei vaikuta Ounasjokeen? Vastaus: vaikutukset jäävät sen verran pieniksi, ettei muodosta merkittävää painetta Ounasjoelle.
- Eikö Kevitsan kaivoksen purkuputkella ole vaikutusta Kitiseen? Vastaus: tarkkailutulosten perusteella kaivosten vaikutukset isommissa vesistöissä jäävät sen verran vähäisiksi, että ne eivät aiheuta merkittävää painetta (eivät heikennä ekologista tai kemiallista tilaa tai aiheuta riskiä tilan heikentymiselle).
- Raajärven suljetun kaivoksen sivukivikasojen vaikutukset lähivesistöihin? Vastaus: pohjavesitoimenpiteissä otettu huomioon.
- Mitä tarkoittaa maininta, että tarkistetaan ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädäntöä vesien- ja merenhoidon tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaus: tarkoitetaan kansallisen lainsäädännön tarkistamista siten, että ympäristötavoitteet olisivat myös vesipuitedirektiivin 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti luvan tarkistamisen edellytyksenä (jos hyvän tilan tavoitetta ei saavuteta).
- Onko Saiveljärvestä lähtevästä Viivajoesta seurantatietoa? Vastaus: Viivajoki on vesienhoidon suunnittelussa nimellä Ympärysjoki ja siitä on seuranta-aineisto. Ympärysjoen ekologinen tila on seuranta-aineiston perusteella tyydyttävä, heikoin laatutekijä on kalat (täydennetty kokouksen jälkeen).
- Asiakohdassa esitettiin lisäksi näkemyksiä metsätalouden toimenpiteiden riittävyydestä. Metsätalouden toimenpiteitä esiteltiin edellisessä kokouksessa.

c. Turvetuotanto

Kemijoen vesienhoitoalueella turvetuotannon keskeiset toimenpiteet ovat ympäristösuojelulain ja vesilain mukaisten lupien tarkastelu (23 vesimuodostumaa, jossa turvetuotanto on merkittävä paine). Turvetuotannon vesiensuojelumenetelmän valinta toimenpide on kohdistettu suunnittelualueittain tuotannossa vuonna 2024 olevan pinta-alan mukaan. Turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistamistoimenpide koskee yhteensä 196 ha.

Tornionjoen vesienhoitoalueella turvetuotanto on merkittävä paine kolmessa vesimuodostumassa (Lompolojoki, Martimojoki, Orankijoki), joissa toimenpiteinä on ympäristösuojelulain ja vesilain mukaisten lupien tarkastelu. Turvetuotannon vesiensuojelumenetelmän valinta toimenpide on kohdistettu suunnittelualueittain tuotannossa vuonna 2024 olevan pinta-alan mukaan. Leväjänkkän tuotantoalue (44 ha) jälkihoitovaiheessa, kosteikkoa suunniteltu 5 ha:n alalle.

Ei keskustelua.

d. Kalankasvatus

Lapissa varsinainen ruokakalankasvatus tai kalanviljely ei ole merkittävänä paineena yhdellekään vesimuodostumalle. Luonnonravintolammikkotoimintaan liittyvät hydrologis-morfologinen muutos tai toiminnan aiheuttama ravinnekuormitus on merkittävä paine yhteensä 9 vesimuodostumassa.

Toimenpiteenä on esitetty laitosten vesiensuojelun tehostamisen tarpeen arviointia lupien tarkistamisen yhteydessä, jossa tarkastellaan mm. lannoituksen ja kalkituksen optimointia sekä juoksutuskäytäntöä, lisäksi määrätään luonnonravintolammikon tarkkailusta.

Ei keskustelua.

e. Pohjavedet, vedenotto ja maa-ainesten otto

Lapin alueella ehdotetuissa toimenpiteissä pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen on tarpeen kolmessa kunnassa ja muissa kunnissa (Kittilää lukuun ottamatta) on tarpeen laatia pohjaveden suojelusuunnitelma. Lapin alueella on ylipäätään suojelusuunnitelmia laadittu hyvin vähän ja kuntia kannustetaan suojelusuunnitelmien laatimista varten hakemaan avustusta Elinvoimakeskuksesta.

Pohjavesien osalta toimenpidetarpeita on etenkin pilaantuneiden maiden osalta. Lisäksi on tarpeen tarkistaa ympäristöluvan tarpeita (esim. Pohjavesialueilla sijaitsevien ampumaratojen osalta). Maa-ainesten ottoalueen kunnostussuunnitelman laatiminen on tarpeen laajoilla ottoalueilla, joilla luvat ovat päättyneet, mutta joilla jälkihoitotoimenpiteet ovat tekemättä. Suljettujen ja hylättyjen kaivosten kaivannaisjätteiden riskinhallinta- ja kunnostustoimenpiteet koskevat Lapin alueella kolmea pohjavesialuetta ja toimenpiteet käsittävät muun muassa vesienhallintaa ja tarkkailua.

Keskustelu:

- Kartoitetaanko luvattomat maalämpökaivot pohjavesialueilta ja vesistöistä? Vastaus: pohjavesialueilla sijaitsevia maalämpökaivoja voidaan selvittää suojelusuunnitelman laatimisen yhteydessä.
- Ampumaratojen tilanne ei ole hallinnassa, esimerkiksi Kemijärvellä ei ole haulikkorataa vaan haulikkoammunta on siirtynyt mm. soramontuille. Onko lyijyttömistä ammuksista haitallisia vaikutuksia? Vastaus: kunta on asiassa toimivaltainen viranomainen. Toiminta tulisi saada luvitetuille alueille eikä esimerkiksi soramontuille. Ei tiedossa tutkittua tietoa lyijyttömistä ammuksista.

f. Kunnostus, vesirakentaminen ja säännöstely

Esiteltiin virtavesien elinympäristökunnostusten sekä rehevöityneiden järvien ja merenlahtien kunnostustoimenpiteiden määrät vesienhoitoalueittain. Esityksessä myös lista vesistökunnostusten ja vesirakentamisen ohjauskeinoista.

Rehevien järvien kunnostustoimenpiteellä edistetään ekologisen tilan paranemista järvissä, joissa ulkoista kuormitusta on saatu vähennettyä ja merkittävänä paineena on sisäinen kuormitus. Virtavesien elinympäristökunnostuksia on kohdistettu pääosin niihin vesimuodostumiin, joissa rakenteellinen muutos on ollut ekologisen tilan kannalta merkittävä. Rehevöityneiden merenlahtien

kunnostustoimenpidettä esitetään Simo sisä -rannikkomuodostumalle. Lisäksi aluetoimenpiteeseen sisältyy kunnostusta pienemmissä, vesimuodostumaksi rajaamattomissa vesissä, joita ei ole nimetty ennalta. Täydennys kokouksen jälkeen: aluetoimenpiteeseen voi sisältyä myös vesimuodostumaksi rajattuja pienvesiä.

Muu suoraan vesistöön kohdistuva toimenpide on selvitys tilasta ja paineista silloin, kun järven tilan heikkenemisen syytä ei ole tiedossa.

Keskustelu

- Onko Vuotosjoen latvojen ennallistamista suunniteltu? Vastaus: Vuotosjoen Natura-alueen tila-arviossa on mainittu tarve sisävesiluontotyyppien inventointiin ja virtavesien kunnostustarpeen selvittämiseen.
- Kelontekemäjärvessä on happikatoa talvisin ja kasviplanktonia kesäisin. Kuluneen kesän ajan on satanut, mutta vedenpinta ei ole noussut. Tarvittaisiin toimenpiteitä ennen kuin tila heikkenee enemmän.
  Täydennetty kokouksen jälkeen: Kelontekemäjärven ekologinen tila on hyvä, mutta sen on arvioitu olevan riskissä merkittävän metsä- ja maatalouden kuormituksen vuoksi, hajakuormituksen täydentävien toimenpiteiden lisäksi myös valuma-aluesuunnittelu on mahdollista.

Omana kokonaisuutenaan käsiteltiin kalankulkua helpottavat toimenpiteet ja säännöstelykäytännön kehittäminen. Toimenpiteet kohdistuvat useimmiten voimakkaasti muutettuihin vesimuodostumiin, jolloin niiden tavoitteena on hyvä saavutettavissa oleva tila (eli hyvä ekologinen potentiaali) ja toimenpidekokonaisuudesta ei saa aiheutua merkittävää haittaa käyttömuodolle. Toimenpiteiden haitan merkittävyyden valtakunnallinen selvitys on kesken ja tässä käsitellään Lupa- ja valvontaviraston esitystä toimenpiteiksi.

Yhteistyöryhmälle esiteltiin toimenpidemäärät ja kustannukset vesienhoitoalueittain.

- Miksi Pikku-Kaarnia, Vanttausjärveä tai Alajärveä ei mainittu toimenpidelistauksessa? Toimenpiteitä esitetään vain silloin kun voimakkaasti muutetun järven tilan parantamiseksi on vaikuttavia toimenpiteitä, jotka eivät ylitä merkittävän haitan kynnystä. Tällöin vesimuodostuma ei vielä ole hyvässä ekologisessa potentiaalissa. Järvi voi myös olla säännöstelystä huolimatta hyvässä ekologisessa tilassa, jos säännöstelyn vaikutukset jäävät vähäisiksi.
- Kommentti: Järvet eivät voi olla hyvässä tilassa, jos jokaisen päässä on pato.
- Miten Isohaaran kalateiden toimintaa on toimenpidesuunnittelussa arvioitu? Ennen lyhytaikaissäännöstelyä Isohaaran kalatiet toimivat, nyt voimalaitoksen läpi ei mene vettä öiseen aikaan. Vastaus: Isohaara on kuulunut kalatalousviranomaisen velvoitemuutoskokonaisuuteen.
- Vaelluskalojen ohitusratkaisut ja säännöstelyn kehittäminen kulkevat käsi kädessä. Onko Kemijoen lyhytaikaissäännöstelyyn toimenpiteitä? Vastaus: säännöstelyn kehittäminen

kalankulkuratkaisujen toimivuuden kannalta sisältyy kalankulkua helpottaviin toimenpiteisiin.

- Kommentti: Lyhytaikaissäännöstely aiheuttaa ongelmia myös vedenlaatuun, jäiden muodostumiseen ja talvikalastukseen.
- Noudatetaanhan säännöstelyn kehittämishankkeissa aiheuttaja maksaa periaatetta?

g. Valuma-aluesuunnittelu

Vesien- ja merenhoidon toimenpiteenä tehtävän valuma-aluesuunnittelun pääasiallinen tavoite on tukea toimenpiteiden koordinoitua ja tavoitteellista toteutusta sekä parantaa toimien vaikuttavuutta. Suunnittelussa pyritään löytämään optimaaliset paikat ja määrät eri sektoreiden vesienhoidon toimenpiteille huomioiden eri käyttömuotojen tavoitteet suunnittelun kohteena olevalla valuma-alueella. Tavoitteeksi Lapissa on asetettu 47 valuma-aluesuunnitelman tekeminen (VHA5 ja VHA6) hoitokauden 2028–2033 aikana.

Keskustelu:

- Esitys: Vuotosjoen, Serrijoen, Serriojan, Pikku-Akanjoen ja Akanjoen valuma-alueet tarkasteluun.

3. Vesienhoitosuunnitelmien ympäristöarviointi

Toimenpiteiden ympäristövaikutuksia arvioitiin valtakunnallista suunnitteluopasta laadittaessa sekä toimenpiteiden mitoitus- ja kohdennustyössä. Vesienhoitosuunnitelmassa arviointi kahdelle vaihtoehdolle: V0 vain lakisääteiset perustoimenpiteet toteutetaan ja V1 lisäksi täydentävät toimenpiteet ja ohjauskeinot. Pelkät perustoimenpiteet eivät kokonaisuutena tarkastellen riitä estämään vesien tilan heikkenemistä. Toimenpideohjelmalla olisi toteutuessaan merkittävästi vesien tilaa parantava vaikutus.

Vesien tilalla on yhteys mm. luonnon monimuotoisuuteen, kulttuuriperintöön, ihmisten terveyteen, elinoloihin, kalastukseen ja matkailuun. Täydentävien toimenpiteiden vaikutus vesivoiman tuotantoon tunnistettu negatiiviseksi, mutta ei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia millekään toimialalle, eikä myöskään haittaa tulvariskien hallinnan tavoitteille. Valuma-aluetoimenpiteet voivat parantaa kuivuusriskeihin ja ilmastonmuutokseen sopeutumista

Ei keskustelua.

4. Merenhoito

Merenhoito koostuu kolmesta vaiheesta, joista kukin toistuu kuuden vuoden välein. Suunnittelu toteutetaan vahvassa yhteistyössä ympäristöministeriön ja Syken kanssa. Esiteltiin seuraavalle merenhoitokaudelle suunnitellut toimenpiteet. Merenhoidon toimenpideohjelman kuuleminen

alkaa samaan aikaan vesienhoidon kuulemisen kanssa 1.12.2026, mutta kestää vain kolme kuukautta.

Keskustelu:

- Esitettyjä meriharjuksen suojelutoimia pidettiin tärkeänä. Nahkiainen ja sen elinympäristöjen parantaminen tulee myös ottaa esille.
- Kommentti: lohen pääseminen kutualueille tulee huomioida vesienhoidossa.
- Erittäin hyvä, että merenhoito on otettu mukaan asialistalle, merialue on merkityksellinen vaelluskalojen tilalle. Toivotaan että merenhoidossa panostetaan viestintään.

5. Yhteistyöryhmien palaute kevään kokouksista

Esiteltiin valtakunnallista kyselypalautetta kevään kokouksista. Palautekooste muistion liitteessä.

Keskustelu:

- Esitys: vesienhoitosuunnitelmaan tulee kirjata selkeä viesti vesilain tiukentamisesta. Nykyinen laki sallii ojitukset, kun samaan aikaan käytetään rahaa kunnostukseen. Suositukset ja ohjeet eivät ole olleet toimivia.
- Kommentti: pistekuormittajien päästörajat tulisi tarkistaa määräajoin.
- Tarvitaan viestintäkanavia, joiden kautta kansalaiset saavat huolet viranomaisten kuulolle.
- Hyvä tila ei kuvaa todellista tilaa, jos kalojen vaellusyhteyttä ei ole (Vanttauksen alue).
- Missä ovat Kemijoen vedenlaadun seurantapaikat välillä Seitakorva-Kemi ja mitä niistä seurataan? Vastaus: ympäristöhallinnon vedenlaadun seurantapaikat ovat Isohaarassa ja Oikaraisessa, mutta Kemijoessa on myös runsaasti toiminnanharjoittajien velvoitetarkkailua ja yhteistarkkailua. Analyysivalikoima vaihtelee tarpeen mukaan, Isohaarassa se on laaja. Kaikkia haitallisia aineita ei ole mahdollista seurata jatkuvasti.
- Esitetyn näkemyksen mukaan seuranta Kemijoessa ei ole riittävän kattavaa. Esimerkiksi on havaittu vaahtoamista ja harmaita juovia Ala-Kemijoessa. Seurantaa Kemijoessa tarvitaan enemmän myös uusien hankkeiden vuoksi (kaivokset ja pumppuvoimalat). Todettiin että ympäristöluvitettu toiminta on velvoitettu tarkkailemaan vaikutuksia.
- Keskustelua haitta-aineiden seuraamisesta kaloista: mitä kalanosia tutkitaan ja mitä tutkitaan? Raskasmetallien ja muiden haitta-aineiden seurantaa kaloissa pidettiin tärkeänä. Todettiin että eri aineiden pitoisuuksia kaloissa tutkitaan eri tarkoituksiin mm. yhteistarkkailussa (elohopea), velvoitetarkkailut ja hankkeiden YVA-menettelyt.
- Kommentti: yhteisvaikutusten arviointi on jäänyt vähäiseksi ja pitäisi ottaa paremmin huomioon.
- Voiko vesienhoitosuunnitelmassa edellyttää teollisuuden toimijoilta parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) käyttöä käytännössä eikä vain paperilla? Vastaus: toimialakohtaiset BAT-päätelmät ovat keskeisessä roolissa ympäristölupien lupamääräysten asettamisessa.

- Valvotaanko vaikutustarkkailuja? Vastaus: ympäristölupien valvonta kattaa myös päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmat.
- SLL Lappi jättää eriävän mielipiteen: esitetyillä toimenpiteillä ei saavuteta vesien hyvää tilaa. Lainsäädännölliset ja pakotepohjaiset toimenpiteet puuttuvat.

6. Kuuleminen ja avoin Pisara

Kuuleminen ehdotuksista vesienhoitosuunnitelmiksi ajalla 1.12.2026-31.5.2027. Samalla alkaa kuuleminen tulvariskien hallintasuunnitelmista ja merenhoidon toimenpideohjelmista. Ennen kuulemista, tai sen aikana, mahdollisesti järjestetään sidosryhmätilaisuus kuulemista varten. Avoin Pisara -palvelu avataan kuulemisen alkuun mennessä.

Ei keskustelua.

7. Muut asiat ja seuraava kokous

Kuulemisen aikana on hyvä mahdollisuus antaa palautetta vesienhoitosuunnitelmista ja toimenpideohjelmista. Seuraavan kokouksen aika ilmoitetaan myöhemmin.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:53.